

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Strasbourg, 25. märts 2019
(OR. en)**

**2019/0040 (COD)
LEX 1894**

**PE-CONS 72/1/19
REV 1**

**TRANS 155
PREP-BXT 78
CODEC 573**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS
RAUDTEEOHUTUSE JA -ÜHENDUSE TEATAVATE ASPEKTIDE KOHTA
SEoses ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMISEGA LIIDUST**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2019/...,**

25. märts 2019,

**raudteehutuse ja -ühenduse teatavate aspektide kohta
seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. märtsi 2019. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) 29. märtsil 2017 esitas Ühendkuningriik Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohase teate oma kavatsuse kohta liidust välja astuda. Aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes lõpeb väljaastumislepingu jõustumise kuupäeval või lepingu puudumise korral kahe aasta möödumisel teate esitamisest, nimelt 30. märtsil 2019, kui Euroopa Ülemkogu kokkuleppel Ühendkuningriigiga ei otsusta ühehäälselt seda tähtaega pikendada.
- (2) Raudteetranspordi valdkonnas saavad asjaomased ettevõtjad Ühendkuningriigi liidust väljaastumise mõju sertifikaatidele ja lubadele leevendada mitmesuguste meetmetega. Nimetatud meetmed hõlmavad ettevõtjate asutamist ühes ülejäänud liikmesriigis ning seal asjakohaste lubade ja sertifikaatide omandamist asjaomases liikmesriigis.
- (3) Et käsitleda küsimusi, mis puudutavad otseselt piiriüleseid raudteeteenuseid ja taristut, tagades nii selliste teenuste järjepidevuse ja minimeerides häireid, on vaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/34/EL¹ artiklis 14 sätestatud erikokkuleppeid. Kooskõlas kõnealuse direktiiviga tagaksid sellised kokkulepped ka piiriülest taristut kasutavate liidu ettevõtjate ja Ühendkuningriigis asutatud ettevõtjate samaväärse kohtlemise.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta direktiiv 2012/34/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (ELT L 343, 14.12.2012, lk 32).

- (4) Selliste kokkulepete sõlmimine asjaomaste liikmesriikide ja Ühendkuningriigi vahel on võimalik üksnes pärast seda, kui Ühendkuningriigist saab kolmas riik. Liidu ohutusreeglite kohaldamine on praegu eelkõige tehtud ülesandeks valitsustevahelisele komisjonile, mis loodi 12. veebruaril 1986 allkirjastatud Canterbury lepingu alusel ning mida ohutusvaldkonnas nõustab Kanalitunneli ohutusasutus. Kõnealuse lepinguga loodud süsteemi tuleks kohandada, võttes arvesse Ühendkuningriigi kui kolmanda riigi staatust. Eelkõige peaks Prantsusmaa territooriumil paikneva kanalitunneli osa kontrollimise eest ainuisikuliselt vastutama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/798¹ artikli 3 lõikes 7 määratletud pädev asutus, tagamaks, et selle tunneli osa suhtes kohaldatakse liidu õigust. Nimetatud pädev asutus võiks sellele vaatamata oma ülesannete täitmiseks parimal võimalikul viisil ning arvestamaks tunneli ühiste joontega mõlemal pool piiri ning selleks et hõlbustada otsuste kooskõla, võtma arvesse lepingu alusel loodud kahe riigi vahelise asutuse arvamusi, näiteks arvamusi, mille on esitanud Canterbury lepingu alusel loodud Kanalitunneli ohutusasutus, mis nõustab valitsustevahelist komisjoni, või arendada teisi koostöövõimalusi ametiasutustega, kes on vastutavad Ühendkuningriigi territooriumil paikneva tunneliosa eest.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/798 raudteeohutuse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 102).

- (5) Käesoleva määruse meetmete tingimuseks on ohutusnormid ja menetlused, raudtee-ettevõtja tegevusalale juurdepääsu käsitlevad nõuded ning rongi juhtimisele esitatavad nõuded, mis on identsed liidu nõuetega, mida kohaldatakse Ühendkuningriigiga piiriülese raudteeühenduse tagamiseks kasutatava taristu suhtes ning sellel taristul tegutsevate ettevõtjate ja ronge juhtivate vedurijuhtide suhtes.
- (6) Selleks et asjaomased pooled saaksid sõlmida vajalikke lepinguid ja võtta muid meetmeid, mis on vajalikud häirete vältimiseks, ning võttes arvesse Ühendkuningriigi kui kolmanda riigi staatust, on vaja pikendada teatavate sertifikaatide, lubade ja tegevuslubade kehtivust.
- (7) Sertifikaatide, lubade ja tegevuslubade pikendatud kehtivusaeg peaks olema piiratud ajaga, mis on hädavajalik selleks, et asjaomased liikmesriigid saaksid võtta vajalikke meetmeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/49/EÜ,¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/59/EÜ² ja direktiivi 2012/34/EL sätetega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/49/EÜ ühenduse raudteede ohutuse kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 95/18/EÜ raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta ja direktiivi 2001/14/EÜ raudtee infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise ning raudtee infrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja ohutuse sertifitseerimise kohta (ELT L 164, 30.4.2004, lk. 44).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/59/EÜ ühenduse raudteesüsteemis vedureid ja ronge juhtivate vedurijuhtide sertifitseerimise kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 51).

- (8) Et vältida tõsiseid häireid piiriüleste raudteeteenuste osutamisel Ühendkuningriigi ja liidu vahel, on lisaks oluline, et raudteeveo-ettevõtjad ja riiklikud ametiasutused võtaksid vajalikud meetmed kiiresti, et tagada käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate sertifikaatide, lubade ja tegevuslubade väljastamine aegsasti enne käesoleva määruse kohaldamise lõppemist ning muude liidu territooriumil tegutsemiseks vajalike sertifikaatide, lubade ja tegevuslubade väljastamine enne Ühendkuningriigi väljaastumise kuupäeva.
- (9) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused sertifikaatide, lubade ja tegevuslubade omanikele antud soodustuste lõpetamiseks, kui vastavus liidu nõuetele ei ole tagatud. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹. Arvestades kõnealuste meetmete võimalikku mõju raudteeohutusele, tuleks nende vastuvõtmiseks kasutada kontrollimenetlust. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, peaks komisjon võtma vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (10) Pidades silmas Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega seotud kiireloomulisust, on asjakohane näha ette erand kaheksa nädala pikkusest ajavahemikust, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4.
- (11) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ajutiste meetmete kehtestamist raudteeohutuse ja -ühenduse teatavate aspektide kohta seoses Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega väljaastumislepingu puudumise korral, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (12) Käesoleva määruse sätted peaksid jõustuma võimalikult kiiresti ja neid tuleks kohaldada alates järgmisest päevast pärast seda, mil lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes, välja arvatud juhul, kui Ühendkuningriigiga sõlmitud väljaastumisleping on selleks kuupäevaks jõustunud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Pidades silmas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi (edaspidi „Ühendkuningriik“) väljaastumist Euroopa Liidust, kehtestatakse käesoleva määrusega erisätted teatavate direktiivi 2004/49/EÜ kohaselt väljastatud ohutussertifikaatide ja ohutuslubade, teatavate direktiivi 2007/59/EÜ kohaselt väljastatud vedurijuhilubade ja teatavate direktiivi 2012/34/EL kohaselt väljastatud raudtee-ettevõtjate lubade suhtes.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste sertifikaatide, lubade ja tegevuslubade suhtes, mis kehtivad käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevale eelneval päeval:
 - a) direktiivi 2004/49/EÜ artikli 11 alusel taristuettevõtjatele liitu ja Ühendkuningriiki ühendava piiriülese taristu haldamiseks ja käitamiseks väljastatud ohutusload;
 - b) direktiivi 2004/49/EÜ artikli 10 alusel Ühendkuningriigis asutatud raudtee-ettevõtjatele väljastatud ohutussertifikaadid;
 - c) direktiivi 2012/34/EL III peatüki alusel Ühendkuningriigis asutatud raudteeveo-ettevõtjatele välja antud tegevusload;
 - d) direktiivi 2007/59/EÜ artiklis 14 osutatud menetluse kohaselt väljastatud vedurijuhiload.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse direktiivides 2004/49/EÜ, 2012/34/EL ja 2007/59/EÜ ning nende direktiivide alusel vastu võetud rakendusaktides määratletud asjaomaseid mõisteid.

Käesoleva määruse kohaldamisel kohaldatakse direktiivis (EL) 2016/798 ja nimetatud direktiivi alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides määratletud asjakohaseid mõisteid alates kuupäevast, mil nimetatud direktiivi hakatakse kohaldama artikli 1 lõike 2 punktides a ja b osutatud lubade ja sertifikaatide suhtes.

Artikkel 3

Ohutuslubade, ohutussertifikaatide, tegevuslubade ja vedurijuhilubade kehtivus

1. Artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud ohutusload ja artikli 1 lõike 2 punktis b osutatud ohutussertifikaadid kehtivad veel üheksa kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva. Artikli 1 lõike 2 punktis b osutatud ohutussertifikaadid kehtivad üksnes Ühendkuningriigist käesoleva määruse lisas osutatud piirijaamadesse ja -terminalidesse jõudmiseks või nendest jaamadest ja terminalidest Ühendkuningriiki lahkumiseks.

2. Artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud tegevusload kehtivad üheksa kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva. Erandina direktiivi 2012/34/EL artikli 23 lõikest 1 kehtivad need tegevusload üksnes käesoleva määruse lisas osutatud piirijaamade ja -terminalide ning Ühendkuningriigi vahelisel territooriumil.
3. Artikli 1 lõike 2 punktis d osutatud vedurijuhi load kehtivad veel üheksa kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva vedurijuhtide puhul, kes tegutsevad käesoleva määruse lisas osutatud piirijaamade ja -terminalide ning Ühendkuningriigi vahelisel territooriumil.

Artikkel 4

Ohutussertifikaatide, ohutuslubade, tegevuslubade ning vedurijuhi lubadega seotud normid ja kohustused

1. Käesoleva määruse artikliga 3 reguleeritud ohutussertifikaatide, ohutuslubade, tegevuslubade ning vedurijuhilubade suhtes kohaldatakse norme, mille kohaldamine on ette nähtud direktiivis 2004/49/EÜ, direktiivis(EL) 2016/798 (alates selle kohaldamise alguskuupäevast kõnealuste lubade suhtes), direktiivis 2012/34/EL ja direktiivis 2007/59/EÜ ning nende direktiivide alusel vastu võetud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktidega.

2. Artikli 1 lõikes 2 osutatud ohutussertifikaatide, ohutuslubade, tegevuslubade ja vedurijuhilubade omanikud ja lube väljastav asutus, kui tegemist ei ole selle riigi ohutusasutusega, mille territooriumil taristu liidus asub või mille pädevusse lisas loetletud piirijaamad ja -terminalid kuuluvad, teevad kõnealuse riikliku ohutusasutusega koostööd ja esitavad talle kogu asjakohase teabe ja kõik asjakohased dokumendid.
3. Kui käesoleva artikli lõikes 2 osutatud riikliku ohutusasutuse taotluses nimetatud tähtaja jooksul ei ole teavet või dokumente esitatud, võib komisjon võtta riikliku ohutusasutuse teate alusel vastu rakendusaktid, millega tühistatakse loa omanikule artikli 3 kohaselt antud soodustus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktides a, b ja d osutatud ohutussertifikaatide, ohutuslubade, tegevuslubade ja vedurijuhilubade omanikud teavitavad komisjoni ja Euroopa Liidu Raudteemetit viivitamata muude pädevate ohutusasutuste tegevusest, mis võib olla vastuolus nende kohustustega, mis tulenevad käesolevast määrusest, direktiivist 2004/49/EÜ, direktiivist 2007/59/EÜ või direktiivist (EL) 2016/798.

Artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud tegevuslubade omanikud teavitavad komisjoni viivitamata muude pädevate asutuste tegevusest, mis võib olla vastuolus käesolevast määrusest või direktiivist 2012/34/EL tulenevate kohustustega.

5. Enne artikli 3 kohaselt antud soodustuste tühistamist teatab komisjon käesoleva artikli lõikes 2 osutatud riiklikule ohutusasutusele, artikli 1 lõikes 2 osutatud ohutussertifikaadid, ohutusload, tegevusload ning vedurijuhiload väljastanud asutusele ja asjaomaste ohutussertifikaatide, ohutuslubade, tegevuslubade ning vedurijuhilubade omanikele õigeaegselt oma kavatsusest soodustused tühistada ja annab neile võimaluse oma seisukohad teatavaks teha.
6. Artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud tegevuslubade puhul käsitatakse viiteid riiklikule ohutusasutusele käesoleva artikli lõigete 1–5 kohaldamisel viidetena direktiivi 2012/34/EL artikli 3 punktis 15 määratletud tegevusluba väljastavale asutusele.

Artikkel 5

Liidu õiguse järgimise järelevalve

1. Artikli 4 lõikes 2 osutatud riiklik ohutusasutus teostab järelevalvet artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud piiriülest taristut kasutavate Ühendkuningriigis asutatud raudtee-ettevõtjate ja kõnealuse piiriülese taristu suhtes kohaldatavate raudteeohutuse standardite üle. Lisaks kontrollib riiklik ohutusasutus, kas taristuettevõtjad järgivad liidu õiguses sätestatud ohutusnõudeid ja kas tema jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil tegutsevad veduriühid vastavad liidu õiguse asjaomaste sätetega kehtestatud nõuetele. Riiklik ohutusasutus esitab komisjonile ja Euroopa Liidu Raudteeametile selle kohta aruandeid, millele lisatakse vajaduse korral soovitus, et komisjon tegutseks kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2.

Käesoleva määruse artikli 4 lõigetes 2 ja 6 osutatud tegevusluba väljaandev asutus teostab järelevalvet selle üle, kas Ühendkuningriigis tegevusloa saanud raudteeveo-ettevõtjate puhul, kellele on osutatud käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktis c, on direktiivi 2012/34/EL artiklites 19–22 sätestatud nõuded jätkuvalt täidetud.

2. Kui komisjonil on põhjendatud kahtlus, et käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate piiriüleste raudteeteenuste või taristu või sellise taristu Ühendkuningriigis asuva osa käitamisel kohaldatavad ohutusstandardid ei ole kooskõlas liidu õiguse asjaomaste sätetega, võtab ta põhjendamatu viivitusega vastu rakendusaktid, millega tühistatakse loa omanikule artikli 3 kohaselt antud soodustus.. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. See kehtib *mutatis mutandis* ka juhul, kui komisjonil on põhjendatud kahtlusi raudteeveo-ettevõtja tegevusloa või vedurijuhiloa saamise nõuete kohaldamise suhtes.
3. Riiklik ohutusasutus või artikli 4 lõigetes 2 ja 6 osutatud tegevusluba väljaandev asutus võib käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel nõuda pädevatelt asutustelt teavet, kehtestades selle esitamiseks mõistliku tähtaja. Kui asjaomased pädevad asutused ei esita teavet määratud tähtaja jooksul või esitatud teave ei ole täielik, võib komisjon riikliku ohutusasutuse või asjakohasel juhul artikli 4 lõigetes 2 ja 6 osutatud tegevusluba väljaandva asutuse teate alusel võtta vastu rakendusaktid, millega tühistatakse loa omanikule artikli 3 kohaselt antud soodustus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Enne artikli 3 kohaselt antud soodustuste tühistamist teatab komisjon artikli 4 lõikes 2 osutatud riiklikule ohutusasutusele, artikli 1 lõikes 2 osutatud ohutussertifikaadi, ohutusloa, tegevusloa ja vedurijuhiloa väljastanud asutusele, selliste sertifikaatide, lubade ja tegevuslubade omanikele ning Ühendkuningriigi riiklikule ohutusasutusele ja tegevusluba väljastavale asutusele õigeaegselt oma kavatsusest soodustused tühistada ja annab neile võimaluse oma seisukohad teatavaks teha.

Artikkel 6

Konsulterimine ja koostöö

1. Liikmesriikide pädevad asutused konsulteerivad ja teevad koostööd Ühendkuningriigi pädevate asutustega, kui see on vajalik käesoleva määruse rakendamise tagamiseks.
2. Komisjoni taotlusel edastavad liikmesriigid lõike 1 kohaselt saadud teabe või muu käesoleva määruse rakendamise seisukohalt asjakohase teabe talle asjatu viivitusega.

Artikkel 7

Komitee

1. Komisjoni abistavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797¹ artiklis 51 osutatud komitee ja direktiivi 2012/34/EL artiklis 62 osutatud komitee. Nimetatud komiteed on komiteed määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

Artikkel 8

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates järgmisest päevast pärast seda, mil vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikele 3 lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

3. Käesolevat määrust ei kohaldata, kui Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõike 2 kohaselt Ühendkuningriigiga sõlmitud väljaastumisleping on lõikes 2 osutatud kuupäevaks jõustunud.
4. Käesoleva määruse kohaldamine lõpeb üheksa kuu möödumisel selle kohaldamise alguskuupäevast vastavalt lõikele 2.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Artiklites 3 ja 4 osutatud piirijaamad ja -terminalid on järgmised:

1. IIRIMAA
Dún Dealgan/ Dundalk
 2. PRANTSUSMAA
Calais-Fréthun
-